

IDA-HARJU
KOOSTÖÖKODA

LEADER

LEADER
EESTI

2014-2020
Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandus- ja
Rurali Investeeringud
määratlemine

NÕUDED
TAOTLUSDOKUMENTIDELE

2016

07.04.2016 Kosel

Toetustaotlusega esitatavad dokumendid

Lisaks avaldusele, mis täidetakse E-Prias:

- toetatava tegevuse ja kavandatava investeeringu eeldatava maksumuse arvestus kululiikide kaupa, v.a. ühisprojekti korral;
- ehitusteatise- või ehitusloakohustusliku hoone ehitustegevuse puhul kavandatava ehitise maksumuse eelarve vastavalt PRIA vormile;
- ehitise puhul, mille ehitamiseks taotletakse toetust alates 30 000 eurost väljavõtte põhiprojekti joonistest koos põhiprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks
- ehitise puhul, mille ehitamiseks taotletakse toetust alla 30 000 euro väljavõtte eelprojekti joonistest koos eelprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks

2016

Toetustaotlusega esitatavad dokumendid

- äraakiri dokumendist, mis tõendab, et kavandatav ehitis, mida ehitatakse või kuhu inventar või seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande äraakiri, kui nimetatud aruanded ei ole kättesaadavad äriregistrist;
- **UUS!** tegevuskava, kui tegemist on ühisprojektiga;
- **UUS!** projektijuhi elulookirjeldus, kui taotletakse toetust projektijuhtimise kulude kohta
- **Kõik vastavas meetmelehes nõutud dokumendid!**

2016

IHKK nõuab LISAKS (1):

- Projektitoetuse taotleja peab esitama tegevusgrupi poolt kehtestatud vormil **projekti kirjelduse ja eelarve**;
- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama **ehitusloa või ehitusteatise** (juhul kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- **Nõustamiskinnitus** (allkirjastatud nõustaja poolt);
- Meetme 2 puhul peab esitama **äriplaani** (investeeringuprojektide puhul) või **turundusplaani** (turundustegevuste puhul) – vabas vormis;
- mitte varasem kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga **mittetulundusühingu liikmete nimekirja** (v.a usulised ühendused ning ettevõtted);

2016

IHKK nõuab LISAKS (2):

- eelmise majandusaasta tulude jaotuse ning käesoleva aasta tulude prognoosi, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal;
- Meetmest 2 projektitoetuse taotleja (olenemata juriidilisest vormist) peab koos taotlusedokumentidega esitama taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud aruande ära kirja või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ära kirja;
- Meetmest 1 ja 3 projektitoetuse taotleja (v.a KOV) peab koos tpeab koos taotlusedokumentidega esitama taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud aruande ära kirja või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ära kirja;

2016

Hinnapakkumused¹ §33

- **UUS!** LEADER-määruse kohaselt ei ole kohustust võtta projektitoetuse taotlemiseks hinnapakkumisi
PROJEKTITOETUSE TAOTLUS ESITATAKSE EELARVEPÕHISELT
- **UUS!** Hinnapakkumused tuleb võtta enne reaalsete kulutuste tegemist ja esitada PRIA-le koos maksetaotlusega
- KTG-I on õigus LEADER-määruse nõudeid kitsendada ja hinnapakkumusi ka taotlemisel küsida – vt strateegia nõudeid.

Nt IHKK võtab projekti hindamisel arvesse, kas on olemas hinnapakkumused ning sellest sõltuvad hindepunktid!

2016

Hinnapakkumused ²

Investeering või tegevus
üle 5000 euro
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 3 võrreldavat hinnapakkumust
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Investeering või tegevus
100-5000 eurot
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonil

Asjaomases valdkonnas on
ainult üks teenuse osutaja,
töö pakkuja või kauba
müüja

- Saadud 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Kulutus kuni 100 eurot

- Hinnapakkumust ei ole vaja

2016

Hinnapakkumused ³

- Kui hinnapakkumuse tehniliste tingimuste loetelu on avaldatud riigihangete registris, võib taotleja saada vähem kui kolm hinnapakkumust, kui tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus on vahemikus 5000 – 10 000 eurot.
- Kõik ühe hankija arved liidetakse kokku ja kui ületab 1000.- eurot, siis ei tohi olla seotud.

2016

UUS! Hinnapakkumused ⁴

- Hinnapakkumus sisaldab:
 - taotleja nime (v.a veebiväljatrüki korral),
 - hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid,
 - hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva,
 - hinnapakkumuse kehtivusaega
 - toetatava tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust
- Ehitusseadustiku kohaselt ehitusteatise- või ehitusloakohustusliku ehitustegevuste puhul, kus ehitatavaks ehitiseks on ehitusseadustiku mõistes hoone või hoone osa, peab saadud ehitise hinnapakkumus sisaldama lisaks
 - hoone nimetus, ehitisregistri kood;
 - selle katastriüksuse katastritunnus, millele hoone paikneb või millele kavandatakse hoone ehitada;
 - hoone üldkulud;
 - vastava kululiigi olemasolu korral ehitise ettevalmistuskulud, välisrajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud.

2016

Hinnapakkumused ⁵

- Väljavalitud hinnapakkumus:
 - ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga
 - peab olema objektiivselt põhjendatud
- Põhjendus, kui **ei ole saadud nõutud arvu hinnapakkumusi või ei ole valitud odavaimat hinnapakkumust**
- Hinnapakkumust **ei jaotata osadeks**, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik **teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv**

2016

Hinnapakumused ⁶ - SEOTUS

Kui investeering või tegevus ületab 1000 € (ilma käibemaksuta)

- Taotleja ja hinnapakkuja ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku

Seotud isikutega võib tehinguid teha kuni 1000 euro piires

2016

Hinnapakumused ⁷ – kasutatud masin/seade

- **Kasutatud** masina/seadme kohta peab taotleja olema saanud vähemalt **ühe hinnapakumuse, ja**
 - **LISAKS** veel ühe hinnapakumuse uue samaväärsse seadme/masina kohta
- Võrdlushindade kataloogi kantud masina/seadme kohta ei pea olema hinnapakumust

2016

UUS! Võrdlushindade kataloog

- Kataloogis olevate masinatele-seadmetele saab toetust taotleda vaid seal oleva PIIRHINNA (abikõlblik netomaksumus) ulatuses! §31 lg 1 p20

Hinnapakumust ei pea võtma.

- KATALOOGIS ERINEVAD MASINAD JA SEADMED (PEAMISELT PÕLLUMAJANDUSMASINAD-SEADMED):
 - traktorid, mullaharimismasinad, külvikud ja istutid, väeturiid, vihmutus- ja niisutusseadmed, taimehooldus- ja taimekaitsemasinad, saagikoristusmasinad, saagi koristusjärgse töötlemise mobiilsed masinad, laadimis-, veo- ja ladustamismasinad, karjandusmasinad, mitmesugused põllumajandusmasinad ja –seadmed.

<https://epria.pria.ee/epria2/#/hinnakataloog/valideeritud>

2016

Hinnapakumused ⁸ - RIIGIHANKED

RHS sätestatud korda on kohustatud järgima:

- 1) riik või riigiasutus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse asutus või kohalike omavalitsuste ühendus;
- 3) muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus;
- 4) sihtasutus, mille üheks asutajaks on riik või mille asutajatest rohkem kui pool on käesoleva lõike punktis 2 või 3 nimetatud isikud või mille nõukogu liikmetest rohkem kui poole määravad punktides 1–3 nimetatud isikud;
- 5) mittetulundusühing, mille liikmetest rohkem kui pool on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud;
- 6) muu eraõiguslik juriidiline isik, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tunnustele.

2016

Hinnapakumused ⁴ - RIIGIHANKED

Hankija RHS i§10 lõike 1 punkti 6 tähenduses on eraõiguslik juriidiline isik:

- mis on asutatud eesmärgiga täita või mis täidab põhi- või kõrvaltegevusena **ülesannet avalikes huvides**, millel **ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu**, ja
- mida põhiliselt **rahastavad** või
- mille juhtimis-, haldus- või järelevalveorgani liikmetest **rohkem kui poole** määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi lõike 1 punktides 1–5 või teised punktis 6 nimetatud isikud või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud.

2016

Hinnapakumused ⁴ - RIIGIHANKED

- “põhiliselt rahastavad” = “rohkem kui pool”
Riiklikest vahenditest rahastamise protsendimäära hindamine peab hõlmama kõiki tulusid.
Arvutamine peab toimuma aasta baasil.
- **NB!** Oluline just MTÜ-dele
Arvutused tuleb teha **iga eelarve aasta alguses** ning lähtudes siis kättesaadavatest andmetest, isegi kui need on hinnangulised!
- Vt täpsemalt:
<https://riigihanked.riik.ee/lr1/web/guest/hankija-maaratlus>

2016

Mitterahaline omafinantseering §35

- MTÜ ja SA korral võib omafinantseeringu osaks olla tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik taotleja poolt tehtud vabatahtlik tasustamata töö.
- Kuni 9% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest.
- Tunnitasu määr kuni 4 eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 8 eurot.

IHKK oma hindamiskriteeriumitega mitterahalist omafinantseeringut ei soosi.

2016

Tegevuse elluviimine - investeeringu teostamine §42

- Toetuse saaja viib tegevuse ellu või teeb investeeringu ja esitab PRIAle elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu seda tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe projektitaotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31.12.2022.
- Ühisprojekti korral tehakse tegevus ja esitatakse dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas kuni nelja aasta jooksul, kuid hiljemalt 31.12.2022

2016

Otsus

- PRIA teeb projektitaotluse osalise või täieliku rahuldamise otsuse või projektitaotluse rahuldamata jätmise otsuse **60 tööp jooksul arvates päevast, mil kohalik tegevusgrupp esitas PRIAle projektitaotluse paremusjärjestuse ettepaneku.**
- Vajadusel võib PRIA otsuse tegemise tähtaega pikendada kuni 90 tööpäevani.

2016

Toetuse väljamaksmine

- PRIA maksab toetuse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja kui tegevused on nõuetekohaselt ellu viidud
- Toetus makstakse välja 3 kuu jooksul arvates nõuetekohaste dokumentide saamist §44
- Projektitoetuse maksmisest keeldumise otsuse korral tunnistab PRIA projektitaotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks.

2016

Toetuse väljamaksmine enne kulutuste tegemist

- osaliselt tasutud kuludokumentide alusel (OTKA) saab taotleda toetuse väljamaksmist, kui:
 - ▣ töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud ning projektitoetuse saaja on selle vastu võtnud
 - ▣ töö, teenuse, vara eest on tasutud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa
 - ▣ toetuse saaja on usaldusväärne

2016

Toetuse kasutamisest teavitamine

- **UUS!** Juhul kui toetuse saajal on olemas toetatava objekti või tegevusega seotud veebileht:
 - 1) avaldatakse veebilehel lisaks logole ja embleemile objekti või tegevuse lühikirjeldus;
 - 2) kirjeldatakse toetatava objekti või tegevuse lühikirjelduses ka eesmärged ja oodatavaid tulemusi, kui toetus ületab 10 000 eurot.
- Logo paigaldatakse kergesti märgatavale kohale ja ta peab olema selgelt nähtav.

Teavituse määrus

- <https://www.riigiteataja.ee/akt/129122015051>
- Eesti Leader-logo, Euroopa Liidu Leader logo ja Euroopa Liidu embleemiga tuleb tähistada muuhulgas:
 - ehitis
 - masin, seade;
 - meene; info- ja reklaammaterjal;
 - üritus;
 - digitaalne infokandja ja materjal, paigutatuna pakendile või tootele ning selle esilehele, -kaadrile, -pildile;
 - televisioonsaade, artikkel ja muu tekst tehniliselt võimalikul ja sobival viisil;
 - trükimeedia või avalikkusele suunatud veebilehe kuulutus (nt netireklaam)

2016

Teavituse määrus 2

- Investeeringuobjekti puhul tähistatakse pärast määramise otsust
- Tegevuse korral tähistatakse tegevuse toimumise ajal toimumise koht ja tegevuse kohta käiv teavitusematerjal
- Iga eset ja dokumenti ei tule märgistada logoga kui see on kasutusel vaid organisatsioonisiselt, sellisel juhul piisab plakati või stendi kasutamisest organisatsiooni avalikus ruumis
- Märgistus peab säilima vähemalt 5 aastat viimase toetusosa väljamaksmisest

2016

Vähese tähtsusega abi

- Kas tegemist on vähese tähtsusega abiga:
 - kas abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
 - kas abi annab majandusliku eelise abi saajale;
 - kas abimeetmel on valikuline iseloom,
 - kas abi moonutab või võib moonutada konkurentsi.

- Kui tegemist on vähese tähtsusega abiga projektis osalejatele, siis peab taotleja teavitama osalejaid sellest enne projekti elluviimist

2016

Ilmsed vead

- Kontrollimäärus nr 809/2014 artikkel 4
Toetusesaaja esitatud toetuse- ja maksetaotlusi ning muid tõendavaid dokumente võib parandada või kohendada pärast nende esitamist igal ajal, kui pädev asutus on avastanud konkreetse juhtumi üldisel hindamisel **ilmse vea ja tingimusel, et toetusesaaja on tegutsenud heas usus.**

2016

Sanktsioonid

Nõuete rikkumise korral:

- **Toetuskõlblikkus**
Taotletud toetust ei maksta või see tühistatakse täielikult kui toetuskõlblikkuse kriteeriume ei täideta
- **Taotletud toetuse maksmisest keeldutakse** või see tühistatakse täielikult või osaliselt kui ei ole täidetud järgmised kohustused:
 - a) maaelu arengu programmis kehtestatud kohustused või
 - b) vajaduse korral muud kohustused, mis on kehtestatud liidu või liikmesriigi õigusega või maaelu arengu programmiga, **eelkõige seoses riigihangete, riigiabi ning muude kohustuslike standardite ja nõuetega.**

2016

UUS! Projektitoetuse taotlused esitatakse E- PRIA kaudu

- Kõik LEADER-meetme projektitoetuse taotlused esitatakse e-PRIA kaudu.
- KTG hindab taotluse vastavust strateegiale ja rakenduskavale ning teeb meetme eelarve piires ettepaneku paremusjärjestuse kohta.
- KTG edastab kõik taotlused PRIAle.
- PRIA kontrollib ainult nende taotlejate nõuetele vastavust, kelle taotlused on saanud KTGst täieliku või osalise rahastuse.
- **PRIA ei kaldu üldjuhul tegevusgrupi otsustest kõrvale.**

2016

UUS! Artiklid

- Eelmise perioodi koodid on asendunud artiklitega
- Iga projekti tegevus vastab konkreetsele Maaelu Arengukava sihtvaldkonnale ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklile;
- Meetmelehes on ära märgitud, milliste sihtvaldkondade ning artiklite alla kuuluvaid tegevusi toetatakse;
- NB! Artikkel võib tegevusele seada veel täiendavaid piiranguid.

2016

Meede 1	Meede 2	Meede 3
Sihtvaldkonnad: 6B - maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine; 6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.	Sihtvaldkonnad: 6A - tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine; 6B, 6C 3A - toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu..../-/	Sihtvaldkonnad: 6B - Maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.
Artiklid: 20 ; 35	Artiklid: 17; 19; 20; 27	Artiklid: 20; 35; 44

2016